

statsverket besparas och således icke under år 1890 tillfalla civilstatens pensionsinrättning, eller, om detta icke kan bifallas, statsutskottet, dit vi anhålla att motionen måtte remitteras, ville vid pröfning af ärendet föreslå de delar af ofvanstående summa, som rätteligen kunna och böra indragas och sålunda ej åt civilstatens pensionsinrättning utanordnas.

Stockholm den 26 januari 1889.

Ivar Månsson.

Nils Petersson
från Kalmar län.

J. Anderson
från Jönköpings län.

N:o 144.

Af herr M. Dahn, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till ny lag angående enskilda bankers sedelutgifningsrätt och till ändring i lagen för Rikets Ständers bank den 1 mars 1830.

Sistlidne riksdag väcktes af undertecknad och herr Lasse Jönsson i Sandby motion angående skrifvelse till Kongl. Maj:t om framläggande af förslag till ny banklag, i syfte att de enskilda bankernas sedelutgifningsrätt måtte upphöra, och riksbanken ensam öfvertaga hela sedelutgifningen inom riket. Bankofullmäktige, hvilkas utlåtande i ärendet infordrades, yttrade bland annat: »Att rätten till utgifvande af bank-sedlar bör ifrån de enskilda bankerna öfvergå till riksbanken ensam, hafva fullmäktige redan förut framhållit som önskvärdt. I afseende

härå torde det göra till fyllest att hänvisa till de utlåtanden, som af fullmäktige afgifvits dels öfver bankkomiténs af 1882—1883 yttrande och förslag, dels ock öfver herr S. Johnsons m. fl. vid 1885 års riksdag väckta motion i ämnet. Fullmäktige vidhålla fortfarande sin sålunda uttalade åsigt derom, att från synpunkten af riksbankens förmåga eller styrka att ensam öfvertaga sedelutgifningen intet hinder synes möta för att snart erhålla en slutlig lösning, i det syfte motionärerna angifvit, af den sedan länge på dagordningen stående s. k. bankfrågan, samt att den allmänna rörelsen icke bör befaras deraf komma att lida någon rubbning i sin jemna fortgång, om reformen genomföres varsamt och med iakttagande af hvad i öfrigt kan finnas lämpligt. Dessutom tillåta sig fullmäktige erinra att, sedan frågan sist behandlades, genom den år 1887 vidtagna ändringen af §§ 5 och 6 i bankoreglementet, riksbankens sedelutgifningsrätt blifvit i ej ringa mån utvidgad». Och bankoutskottet säger, efter att hafva framhållit, huru som Kongl. Maj:t genom proposition den 14 februari 1887 till Riksdagen öfverlemnade nya lagförslag i samma ämne och huru som dessa förslag i följd af Riksdagens upplösning ej kommo under pröfning: »Behovvet af ifrågavarande lagstiftning qvarstår emellertid; och, ehuru frågan derom kan sägas hafva i viss mån inträdt i ett förändradt läge derigenom att, på sätt Kongl. Maj:ts dåvarande rådgifvare ansett sig böra tillstyrka, förlängd oktroy meddelats åtskilliga enskilda banker, synes man kunna med fullt fog antaga, att Kongl. Maj:t fortfarande egnar den viktiga frågan erforderlig uppmärksamhet och icke läser underlåta att så snart som möjligt framställa densamma till Riksdagens pröfning. Vid sådant förhållande kan utskottet, som *i allo delar motionärernas åsigt om önskvärdheten af en fullständig, ny banklagstiftning*, icke inse, att aflåtandet af en skrifvelse i ämnet skulle gifva detsamma någon ny belysning eller under för handen varande förhållanden föra frågan framåt mot sin väntade lösning». Emellertid har något förslag till ny banklag ej heller i år hörts utaf, oaktadt en kongl. proposition i ämnet, såsom ofvan nämnts, förelåg vid januari-riksdagen 1887 och då ej hann behandlas.

Med 1893 års slut utgå oktrojerna för de enskilda bankerna, och önskligt vore därför, att förslag till ny banklag framlades för Riksdagen så snart som möjligt, på det att, i fall nämnda förslag icke i alla dess delar kan af Riksdagen antagas, det må gifvas rådrum för sådana ändringar och modifikationer, som kunna medföra den så länge på dagordningen stående bankfrågans slutliga lösning. Anmärkas må äfven, att bankbolag, som önskar förlängning af sin oktroy, skall inlemna sin

ansökan derom aderton månader före den gamla oktrojens slut, hvilket ju manar till bankfrågans snara behandling.

Jag vågar därför föreslå,

att Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t anholder, att förslag till ny banklag, i syfte att de enskilda bankernas sedelutgifts rätt upphör och riksbanken ensam öfvertager hela sedelutgifningen, snarast möjligt varder för Riksdagen framlagdt och i sammanhang dermed äfven förslag till sådan ändring i lagen för Rikets Ständers bank den 1 mars 1830, som på grund af den nya banklagen kan vara erforderlig.

Stockholm den 27 januari 1889.

M. Dahn.

N:o 145.

Af herr M. Dahn, om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om framläggande af förslag till kapitalisering och aflösning af tolagsersättningen.

Genom den lösning, tullfrågan vid sistlidne riksdag fick, blef äfven följden, att ersättningen till våra stapelstäder för mistad tolag sprang upp till en oskälighöjd.

Tolagsersättningens år 1857 fastställda normalbelopp, som sattes lika med tolagens afkastning i medeltal åren 1853—1855 eller 815,730 kronor, hade redan 1886 stigit till 1,884,683 kronor. Om nämnda ersättning säger skatteregleringskomitén (betänkandet n:o V, sid. 51): »Tolagsersättningens belopp är enligt nu gällande bestämmelser uteslutande beroende